

Forfatter: Heiberg, Johanne Luise

Titel: BREV TIL: Krieger, Andreas Frederik FRA: Heiberg, Johanne Luise (1862-07-24)

Citation: Heiberg, Johanne Luise: "BREV TIL: Krieger, Andreas Frederik FRA: Heiberg, Johanne Luise (1862-07-24)", i *Johanne Luise Heiberg og Andreas Frederik Krieger (1. bind)*, Gyldendalske Boghandel Nordisk Forlag, s. 127. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-001990098-001-shoot-L0019900980010126.pdf> (tilgået 29. april 2024)

Anvendt udgave: Johanne Luise Heiberg og Andreas Frederik Krieger (1. bind)

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

Marienbad, d. 24. Juli 1862.

... Saa De har været hos Halls med en Del søde unge Piger, som Fruen pleier at udtrykke sig? Jeg gad nok hørt Deres Samtale om Fru Vedel. Hvem er Schacks Svigerinde? De spørger, hvad man skal tro om et Menneske som Fru Hall, med samt hendes Tvetungethed? Man skal tro, at hun og mange Damer med hende ere Pjatter, hvis Meninger ere saa løse, at de i Dag mene Eet i Morgen et Andet. De Fleste af os have en medfødt Misundelse mod hinanden. Er en af vore Medsøstre smuk, da haabe vi at s. 128 turde udtale, at hun er uden Aand; er begge Deelee umis-kjendelig forenede, saa at vor Snuhed siger os, at det ikke kan nytte at nægte nogen af Delene, da haabe vi, at det er Dyden, det skorter paa; er ogsaa den vitterlig tilstede, da tye vi til Anklage mod det ophøiede Sind, den ædle høie-re qvindelige Troskab. De fleste Enker ere ikke udsatte for, at nogen Mand anstrenger sig for at berøve dem deres Troskabs Glorie mod deres første Herre, hvilket unægtelig betydeligt letter dem at bevare denne for bestandigt. De deklamere da, og de tro i Reglen virkelig paa deres egne Deklamationer, at det er uqvindeligt, troløst at kunne aabne Hjertet for en ny Følelse, selv om denne ikke udelukker Erindringens Enthusiasme for et tidligere Samliv. De vil altid gjøre den Erfaring, idet mindste har jeg gjort den, at de faa Qvinder, der virkelig ikke ere istand til at aabne Hjertet for nye Indtryk i denne Retning, ere milde, overbærende i deres Dom i denne Retning, hvorimod jeg altid faaer en lille Mistanke til de strenge kvindelige Dydsmønstre, der for godt Kjøb kommer til deres ophøiede Moral. De Første have en menneskelig Glæde af, at en Smerte er mildnet. De sidste have en Ærgrelse af, at Ingen forsøger paa at mildne deres, og derfor bilde de sig selv ind, at de for ingen Priis ønsker den mildnet. Man har et Ordsprog, der siger: De bedste Qvinder ere bedre end Englene, de værste værre end Djævlene. Dette turde vel være sandt. Og hvad nu Fru Hall angaaer, da er meget hos hende forklaret ved Ordet Løgn; hun mener maaskee i ethvert givet Øieblik hvad hun siger, og veed ikke hvad hun sagde og meente igaar. Kun saaledes kan jeg forklare mig den Slags Mennesker; det er en slem Forklaring, slemmere, end om de vare virkelig onde, thi da vare de dog Noget, men de Fleste kunne hverken hæve sig til det ret Slette eller det ret Gode. See det skal man tro, min kjære Ven, og glæde sig over, naar det er faldet i Ens Lod, som Gud ske Lov er faldet i mit, at have kjendt Qvinder, der vare, om ikke Engle, saa dog virkelige sande Personligheder der viiste os, at der gives ædle Qvinder, der styrkede og opelskede det Ædle, der maatte findes i os selv. „Kun det Gode skjænker Personlighed,” siger Heiberg, og Intet er vist sandere end dette....

s. 129d. 25. Juli.

... Det interesserer mig virkelig i høi Grad, at Goethes Afhandlinger om Zoologien og Botaniken ere komne til Ære og Værdighed. Ja, det hjælper ikke, en Digter, som Goethe, seer dybere end Prosaisterne af Faget, men maa finde sig i, at han i Førstningen modtages som en Hund i et Spil Kegler. Han selv tvivlede intet Øieblik paa, at hans Tid vilde komme. Giid det maatte gaae ligedan med Heibergs optiske Afhandlinger, der nu lader til at være komne dødfødte til Verden. Den Prøve, De sætter min Tænkning paa, vil jeg opsætte at besvare til en anden Gang, ifald jeg i det Hele taget kan besvare den. Vil De hilse Vedels fra mig, hvis De troer, at de bryde sig om en Hilsen. Jeg hører virkelig, i Reglen, til de Mennesker, der ikke glemme noget, naar jeg reiser. Tak imidlertid for Deres noble Tilbud og især for, at De har tænkt over denne Mulighed. Igaar sagde en Dame paa Promenaden, idet de gik mig forbi: „Den Dame ligner Fru Heiberg.” Det var altsaa to nys ankomne Danske, der ikke vidste, at jeg var her; jeg tilstaaer, at det gjøs lidt i mig. Hvem det var, veed jeg ikke, men jeg har en vis Frygt for paa Grund af Stedet at skulle tvinges til at omgaaes Mennesker, som man i Hjemmet aldrig vilde have mindste Berøring med. Sarah paastaaer, at hun i Morges paa vor Spaseretur har hørt et nyt Par tale Dansk, hvem veed, hvad der endnu forestaaer! Men hvad er det, De skriver, at Deres Tip-Oldefader var en Tydsker! Det er da ærgerligt for Dem! Vi bør jo dog virkelig holde paa Tydskerne, hvorfra vore, Deres og mine, Forfædre have hjemme! Det har De jo hidindtil skjult for mig? Ja, det er dog ikke saa galt at komme fra denne Jordbund, naar man kun som andre Planter plantes om i ny og kraftig Jord og derved forædles. Det glæder mig usigeligt, at De nu Intet har at lade mig høre i denne Retning; vi ere jo nu, paa en Maade i dobbelt Henseende Landsmænd, fortryd ikke herpaa. Lev nu vel, min kjære Ven! Glem ikke i Deres politiske Interesser, i Deres andre Venners Omgang Deres fraværende

Veninde.

Sarah beder ydmygt, at De ved Leilighed vil sende hendes Brev til hendes Søstre.